

MASONSKE LEGENDE

ELIFAS LEVI

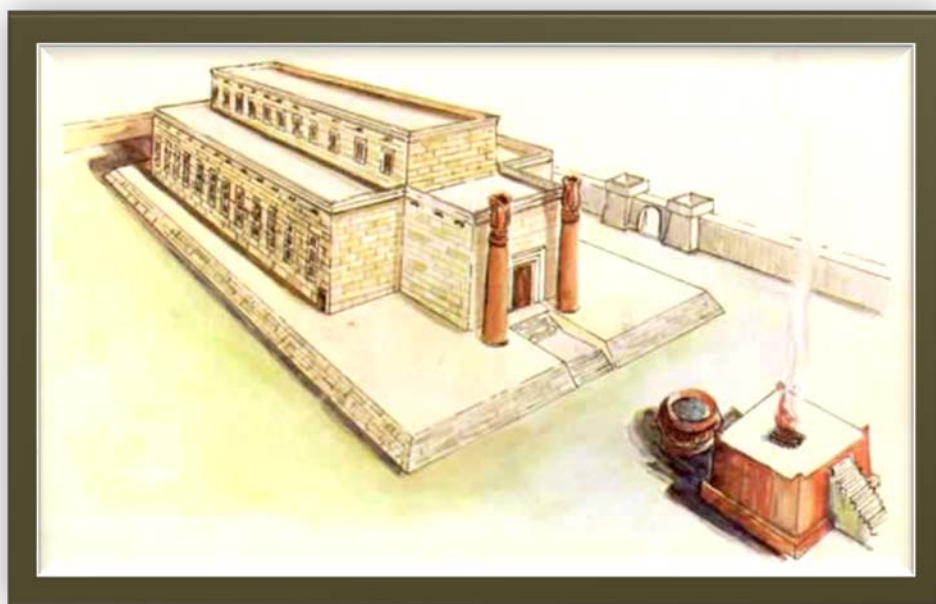
Alphonse Louis Constant - Masonic Legends

MASONSKE LEGENDE

SADRŽAJ

<i>O autoru</i>	4
<i>Masonske legende</i>	5
Plamena zvezda	5
<i>Masonske legende (izvodi iz jednog ritualnog manuskripta iz osmog veka)</i>	6
Prva legenda	6
Druga legenda	9
Treća legenda	10
Četvrta legenda	11
Priča o lavljem vitezu	12
Ključ za masonske parabole	13
Priča o Falegu	15
Prelazak reke Nabuzanai	16
Bafomet	17
Veroispovest	20
<i>Elementi Kabale u deset lekcija</i>	23
Prva lekcija - Opšti uvod	23
Druga lekcija - Kabala - cilj i metod	24
Treća lekcija - Upotreba metoda	25
Četvrta lekcija - Kabala I	26
Peta lekcija - Kabala II	27
Šesta lekcija - Kabala III	28
Sedma lekcija - Kabala IV	29
Osma lekcija - Kabala V	30
Deveta lekcija - Kabala VI	31
Deseta lekcija - Kabala VII	32

Solomonov Hram

O AUTORU

Šta reći o Éliphas Lévi-ju, tom "inkarniranom paradoksu" kako ga je Madam Blavacki nazvala u svojoj *Tajnoj Doktrini*? Kakav je to bio čovek koji je uspeo izvršiti tako ogroman uticaj na sve kasnije ključne ličnosti "Okultnog procvata" krajem 19. i početkom 20. veka?

Alphonse Louis Constant, da pomenemo i njegovo pravo ime, rođen je u Parizu 1810. godine, kao sin siromašnog obućara. Još u ranoj mladosti bile su očigledne njegova sklonost ka učenju i religiozni žar, tako da su ga smatrali idealnim kandidatom za sveštenstvo. U svojoj 15-oj godini započeo je desetogodišnje školovanje tokom kojeg je prvi put počeo razvijati svoje neortodoksne ideje. Godine 1835. postao je zaređeni Đakon, ali je shvatio da ne bi mogao prihvatiti uslov celibata i napušta taj poziv pre nego što je postao sveštenik. Ipak, sveštenstvo ga je privlačilo i njegov ambivalentan stav prema Katoličkoj crkvi izgleda da iskazuje njegovu žudnju za izgubljenim pozivom.

Neko vreme posle napuštanja škole, Lévi je živeo od učenja i pisanja, ali su mu ta oba zanimanja donela nevolje. Poučavanje ga je uvelo u niz sumnjivih ljubavnih veza sa učenicama, što je kulminiralo 1846. godine njegovim venčanjem sa Noemi Cadot (koja ga je napustila sedam godina kasnije), dok mu je pisanje donelo osam meseci zatvora zbog ekstremnog žiga Hrišćanskog socijalizma, kako je opisano u knjizi *La Bible de Liberte* (1841). Posle te epizode njegovo pisanje je prekidano kratkim ali uzaludnim naporima da se vrati na posao u Crkvi, a rezultiralo u još zapaljivijem stilu sve dok Revolucija 1848. godine nije sagorela njegov radikalni žar i omogućila rođenje jednom Magičaru.

Ubrzo posle školskih dana, njegove okultne sklonosti su probuđene druženjem sa samozvanim prorokom i pseudo-mesijom Ganoom (Ganneau), a 1852. je sreo još značajnijeg proroka, emigranta i poljskog mistika, Henea Vronskog (Hoene Wronsky 1778-1853). Pod uticajem Vronskog, Lévi počinje svoje prvo veliko delo *Dogme et Ritual de la Haute Magie*, koje je objavljeno 1856. pod pseudonimom koji će on koristiti do kraja svog života. (Éliphas Lévi Zahed je pretpostavljeni hebrejski oblik od Alphonse Louis Constant - prim.prev.) Tu zanimljivu knjigu sledile su još, podjednako značajna *Historie de la Magie* (1861) i tuce drugih, od kojih je većina objavljena tek posle njegove smrti 1875. godine.

Tokom dvadeset godina okultne karijere, Lévi-jeva slava se raširila i njegovi učenici umnožavali, privučeni i njime i njegovim učenjima, koja su bila istovremeno duboka, originalna i provokativna, jer Magija nesumnjivo nije nikada bila toliko savladana vlastitom čarolijom u njenoj istoriji kao po doktrini Éliphas Lévi-ja. Uprkos njihovoj ekscentričnosti i izvrtanjima, njegova dela preživljavaju i još fasciniraju.

Tu dolazimo do srca problema i do srca - čoveka. Lévi nije bio okultista u fotelji, već jedan živi Mag koji je verovao u svoj rad i samog sebe, a u središtu njegovog rada bila je Kabala - izmenjena, svakako, i stopljena u neki kvazihrišćanski oblik, ali ipak Kabala. Istina, u svojim knjigama je neke stvari proizvoljno prespajao i nečuvveno objašnjavao, ali ipak, on je u njima ostavio briljantan trag o suštini interpretacije Kabale od jednog okultiste, što je od izuzetne važnosti.

Od ozbiljnijih proučavanja njegovog dela možemo pomenuti njegovog učenika i duhovnog naslednika Papusa (Gerard Encause, 1865-1916, jedna iscrpna i brižljiva analiza Lévi-jevog učenja u knjizi *The Book of Splendours*, 1981.) i A. E. Vejta. (Arthur Edward Waite, *The Mysteries of Magie* i delo *A Digest of the Writings of Éliphas Lévi*, s jednim Vejtovim biografskim i kritičkim esejem), a u novije vreme najbolja studija o Lévi-jevom životu i radu jeste knjiga *Eliphas Levi and the French Occult Revival* (Rider, 1972.) od Christopher McIntosh-a.

Današnja mišljenja o Éliphas Lévi-ju su isto toliko ambivalentna kao i ona u njegovo vreme i odražavaju zbunjujuću prirodu tog zagonetnog čoveka. Čak je i Vejt, koji ga je detaljnije proučavao od svih samozvanih okultista pre ili posle njega, bio zbunjen Lévi-jem, ali mu je dao pogodan epitaf: "On je najbriljantniji, najoriginalniji i najfascinantniji tumač okultne filozofije na Zapadu". I takav i ostaje, jer čitav vek posle njegove smrti, još se niko nije pojavio da položi pravo na njegovu mantiju.

(Urednik.)

MASONSKE LEGENDE

PLAMENA ZVEZDA

Plamena zvezda je jedan masonski simbol koji predstavlja apsolut u biću, u istini, u stvarnosti, u razumu i pravdi.

Među misterijama masonske inicijacije se nalazi i jedna misteriozna i očito sasvim drevna legenda koja baca svetlost na visoku filozofiju jevanđelja i kazuje o večnom mučeništvu pravednosti kojoj se zlo večito suprotstavlja, ali nad kojim ona uvek trijumfuje. U toj legendi, zavist, pohlepa i oholost, predstavljaju tri glave paklenog demona, ali taj demon je duh-genij izopačenih ljudi, koje predstavljaju tri izdajnika.

Masonska filozofija, u suštini istovetna filozofiji drevne Kabale, jeste jedan protest protiv kultova koji čine nasilništvo prema prirodi. Njena osnova je večni red. Njen vodeći princip je nepromenljiva pravda koja upravlja zakonima univerzuma; ona odbacuje svaku ideju inata i privilegije; ona uči jednakosti unutar hijerarhijskog reda; ona smatra nužnim stepene inicijacije i klasifikovanje braće prema znanju i zaslugi; ona dozvoljava, konačno, svako verovanje, ali ona ta verovanja ispravlja (pročišćuje) kroz veru u večni red.

Među svojim simbolima, ona priznaje krst, znak žrtve i smrti, ali ujedinjenog sa ružom, koja predstavlja ljubav i život. Lenjir i šestar, predstavljaju pravilnost sjedinjenu sa pravičnošću. Masonska filozofija ukazuje na one dogme koje dele sveštenike i dušebrižnike na sekte, te ljude koji tobože postoje radi ujedinjenja ljudskog roda. Ona svima propoveda milosrđe i dobru volju.

Slobodno zidarstvo je prvi pokušaj ka univerzalnoj sintezi i istinska katolička asocijacija. (Ovde je termin "katolička" upotrebljen u smislu "hrišćanska", prim. prev.) Svesni smo toga da to ime naizgled protivreči samoj stvari; međutim, tu nelogičnost moramo razmotriti: takozvani katolici su najisključiviji od svih ljudi, dok masoni koji, pod maskom svetovnog, kao da egzistiraju na iskrajima većine, u stvarnosti su jedini ozbiljni sledbenici univerzalnog saveza.

Šta bi bilo potrebno za pomirenje masonstva i katoličanstva? Prekid uzajamnog nepoverenja i negovanje uzajamnog razumevanja. Jer ove dve suprotne ali ne kontradiktorne doktrine su na kraju dva rešenja jednog istog problema: pomirenja razuma i vere. A, kako pomiriti suprotnosti? Već smo rekli: ne bi ih trebalo nikad brkati, već stalno povezivati, imajući na umu veliki aksiom okultne filozofije - harmonija se rađa iz analogije suprotnosti.

MASONSKE LEGENDE

Izvodi iz jednog ritualnog manuskripta iz osmog veka

PRVA LEGENDA

Solomon, najmudriji od svih kraljeva svog vremena, poželevši da sagradi hram Večnom, okupio je u Jerusalmu sve podobne radnike za izgradnju te građevine.

Objavio je jedan proglas po čitavom kraljevstvu, koji se raščuo po čitavom svetu, a koji je glasio: svako ko poželi doći u Jerusalm da radi na gradnji hrama biće dobro primljen i dobro plaćen, pod uslovom da je čestit, pun revnosti i hrabrosti i da ne robuje nijednom poroku. Ubrzo se Jerusalm ispunio mnoštvom ljudi koji su bili svesni plemenitih Solomonovih vrlina i koji su tražili da budu upisani kao radnici na hramu. Snabdevši se tako velikim brojem radnika, Solomon sačini ugovore sa svim susednim kraljevima, naročito sa kraljem Tira (*Tyre*), s ciljem da bi mogao birati kedrove sa Brda Livanskog (*Mount Lebanon*), kao i drugo drveće i neophodne materijale.

Rad je skoro već bio započeo kada se Solomon setio nekog čoveka po imenu Hiram, koji je bio najpoznatiji u arhitekturi u to vreme, a istovremeno mudar i častan, čovek koji je, zbog svojih finih osobina, uživao milost tirkog kralja. Primetio je takođe da toliki broj radnika neće biti kadar da obavlja svoj posao bez golemih teškoća i zbrke, jer je napredovanje hrama počinjalo sve više biti ometano raspravama koje su se odvijale među njima.

Solomon je tada odlučio da im da jednog starešinu sposobnog da održava red i odabrao je tog čoveka Hiram, (*Ethirian*) po nacionalnosti. Poslao je izaslanike sa gomilom darova za tirkog kralja, tražeći od njega da mu pošalje čuvenog arhitektu zvanog Hiram. Kralj Tira, oduševljen pažnjom koju mu je ukazao Solomon, odgovorio je potvrdno, šaljući mu Hiram sa izaslanicima natovarenim darovima i porukom za vladara da pored onog ugovora koji su zajedno napravili, on sklapa večiti savez sa Solomonom, stavljajući mu na raspolaganje sve ono što bi se u njegovom kraljevstvu moglo pokazati kao korisno Solomonu. Zajedno sa Hiramom, izaslanici su stigli u Jerusalm 15-og jula... jednog prekrasnog letnjeg dana. Ušli su u Solomonovu palatu. Hiram je, zahvaljujući svim svojim vrlinama, bio primljen sa svom pompom i veličanstvenošću. U čast njegovog dolaska Solomon je tog dana napravio gozbu za sve radnike na hramu.

Sledećeg dana Solomon sazva Veće savetnika radi rešavanja bitnih pitanja; Hiram je bio među njima i primljen je sa naklonošću.

Solomon mu je rekao pred svima prisutnim: "Hirame, izabrao sam tebe za starešinu i glavnog arhitektu hrama, kao što sam izabrao i svakog od radnika. Dajem ti potpunu slobodu nad njima, tvoje odluke će biti konačne; dakle, tebe smatram za prijatelja kome bih mogao poveriti svoje najveće tajne." Zatim su napustili savet i otišli do gradilišta hrama gde je Solomon lično rekao glasnim i razumljivim tonom svim radnicima, predstavljajući im Hiram: "Ovo je čovek kojeg sam izabrao da vam bude starešina i koji će vas voditi; i slušaćete njega kao što biste slušali mene. Njemu dajem svu slobodu nad vama i nad čitavim poslom. Svako neslaganje u pogledu mojih ili njegovih naređenja biće kažnjeno na način koji on smatra primerenim." Zatim su obišli ono što je do tada urađeno; i sve je predato u Hiramove ruke, a Hiram je obećao kralju da će sve ubrzo doći opet u red.

Sledećeg dana Hiram je sazva sve radnike i rekao im:

"Prijatelji moji, kralj, naš majstor, dao mi je u zadatak da održavam red među vama i kontrolišem sav rad na hramu. Ja ne sumnjam u to da ste svi vi ispunjeni željom da izvršavate njegova i moja naređenja. Među vama ima i onih koji zaslužuju veće plate; svako od vas je može zaraditi, dokaz će biti u vašem radu. I radi vašeg ličnog duševnog mira i u čast vaše revnosti ja ću vas podeliti u tri ranga: prvi će biti sastavljen od šegrta, drugi od kalfi i treći od majstora".

"Prvi rang će biti odgovarajuće plaćen i primaće svoju platu kod vrata hrama, stub **J**. Isto tako, i drugi kod vrata hrama, stub **B**. A treći u svetilištu hrama."

Plata je bila viša u skladu sa rangom i svaki od radnika je bio srećan da prihvati autoritet tako dostojnog starešine. Mir, prijateljstvo i sloga su vladali među njima. Dobri Hiram, želeći da sve ostane u redu i da ne dođe ni do kakve zbrke među radnicima, uveo je za svaki rang znake, reči i gestove, po kojima su se članovi mogli međusobno prepoznavati. Međutim, bilo im je zabranjeno da ta znamenja poveravaju bilo kome drugom bez izričite dozvole kralja ili njihovog starešine. Tako su oni dobijali svoje plate na osnovu davanja svog znaka; i majstori su bili plaćeni kao majstori, kalfi kao kalfi, a šegrta kao šegrta. U skladu s tako savršenim sistemom, svako od njih je ostajao u miru, i rad je napredovao postojano baš kako je to Solomon želeo.

Ali, da li bi jedan tako lep poredak mogao potrajati duže, a da ne dođe do prevrata i revolucije? Ne. Trojica kalfi, podstaknuti zlobom i zavišću zbog plata majstora, odlučise da doznaju neophodnu reč; i pošto su je mogli dobiti jedino od cenjenog majstora Hiram, odlučili su da je saznaju od njega milom ili silom. Pošto je dobri Hiram svakodnevno odlazio u svetilište hrama oko pet sati predveče da bi obavio svoje molitve Večnom, dogovorili su se da ga sačekaju kada bude izlazio i da onda zatraže od njega reč majstora.

Postojala su troja vrata na hramu, jedna na istoku, jedna okrenuta prema zapadu i jedna na jugu, i oni su se rasporedili po jedan na svaka vrata i to naoružani, jedan lenjirom (štapom za merenje), drugi gvozdenom šipkom (ćuskijom) i treći drvenim maljem (batom), i čekali.

Hiram, završivši svoju molitvu, pošao je da izađe na južna vrata gde se sreo s jednim od pobunjenih, naoružanim štapom za merenje, koji ga je zaustavio i tražio da mu kaže majstorsku reč. Hiram, iznenađen, brzo je rekao da na takav način ne može saznati tajnu, i da bi on, u stvari, pre umro nego što bi je odao. Pobesneo zbog odbijanja, pobunjeni ga je udario štapom. Hiram, ošamućen udarcem, povukao se u hram i pošao na zapadna vrata gde ga je sreo drugi od pobunjenih koji je zahtevao isto što i prvi. Hiram je ostao čvrst u svom odbijanju, razbesnevi i ovog drugog čoveka koji mu je zadao udarac metalnom šipkom. Hiram posrnu unutra i siguran da će ovog puta uspeti, pođe na istočna vrata. Ali, tu je naišao na trećeg nezadovoljnika koji je postavio isti zahtev. Hiram mu je rekao da više voli smrt nego da mu otkrije tajnu koju ovaj još nije zaslužio, i ovaj, lud zbog odbijanja, toliko ga je jako udario maljem da ga je ubio. Pošto je još bio dan, pobunjeni su sakrili Hiramovo telo u jednu gomilu otpada severno od hrama, čekajući da padne noć, pa da ga odnesu dalje. I onda, kada se smrklo, izneli su ga iz grada i odneli na jednu visoku planinu gde su ga zakopali. Odlučivši da bi ga jednog dana trebali odneti još dalje, zasadili su na grobu grančicu akacije da bi po njoj prepoznali mesto, i onda su se vratili u Jerusalim.

Dobri Hiram je imao običaj da svakodnevno, i to kao prvu jutarnju stvar, odlazi do Solomona, dajući mu obaveštenja o radu i primajući njegova naređenja. Ne videvši Hiram sledećeg dana, Solomon je poslao jednog od svojih oficira po njega, ali taj se vratio govoreći da je tražio svuda i da niko nije mogao da ga nađe. Taj odgovor je rastužio Solomona koji je sam pošao da ga potraži u hramu i ceo grad se dao u potragu. Trećeg dana, Solomon je otišavši da se pomoli u svetilištu hrama, izašao na istočna vrata. Bio je iznenađen kada je video tragove krvi. Sledio ih je sve do gomile otpada na severnoj strani zdanja, i pretraživši je, ne nađe ništa, sem što je video da je to dubre nedavno bilo prekopavano. Zadrhtao je od užasa i zaključio da je Hiram ubijen.

Vratio se natrag u svetište da ožali gubitak jednog tako velikog čoveka, zatim izašao u dvorište hrama gde je sazvaio sve majstore, govoreći im: "Braćo moja, gubitak vašeg starešine je izvestan." Kada su čuli te reči, svi su pali u duboku žalost, koja je izazvala dugo ćutanje, koje je na kraju prekinuo Solomon, rekavši da devetorica od njih moraju otići u potragu za Hiramovim telom, koje bi, kada bude pronađeno, trebalo da donesu natrag u Hram.

Solomon još nije ni dovršio govor kada svi majstori izraziše želju da idu, čak i najstariji, bez obzira na teškoće po okolnim putevima. Videvši njihovu žarku želju, Solomon je ponovio da bi samo devetorica trebalo da idu i da će oni biti izabrani glasanjem. Oni koje je slučaj odabrao da krenu u potragu, bili su toliko ushićeni da su poskidali sandale ne bi li bili što hitriji i pošli su odmah. Trojica su krenula putem ka jugu, trojica putem ka Zapadu i trojica putem ka istoku, obećavši jedan drugom da se sretnu na severu devetog dana njihovog traganja. Konačno, tokom traganja jedan od njih sede da se odmori, i osetivši se sasvim umornim pođe da se opruži po tlu, pridržavajući se za granu akacije, ali ta grana, nedavno zasađena, ostade u njegovoj ruci. Naravno, to ga je iznenadilo i on je tek tada video jedno poveće mesto sveže nabacane zemlje i pretpostavio je da je Hiram zakopan na tom mestu.

Snaga mu se povratila i on se ohrabren pridružio ostalim majstorima koji su stigli zajedno, objasnio im šta se desilo, i svi počеше kopati zemlju, vođeni jednom jedinom svrhom. Telo dobrog Hirama je zaista bilo zakopano na tom mestu i kad su ga konačno otkrili, uzmakli su od straha, drhteći.

Onda im je tuga obuzela srca i plakali su dugo vremena, ali su na kraju opet sakupili hrabrost. Jedan od njih je sišao u grob i dodirnuo Hirama desnim kažiprstom, misleći da ga podigne. Ali, Hiramovo telo je već bilo u fazi raspadanja i gadno je zaudaralo, što ga nateralo da se povuče, govoreći "Iclinque", što znači "on zaudara". Drugi ga je dodirnuo prstom do kažiprsta, ali mu se desilo isto što i prvom i on se povukao, rekavši "Jakin". (Odgovor je: Boaz).

Majstori su se posavetovali. Pošto nisu znali da je pri umiranju Hiram sačuvao tajnost majstorske reči, rešili su da je promene, odlučivši da će nova reč koja će važiti od tada biti prva reč koja bude izgovorena kada telo bude podignuto iz groba. Onda je najstariji od njih ušao u grob i uhvatio dobrog Hirama odmah iznad desnog zgloba na ruci, pritiskajući grudi uz grudi, svoju levu ruku iza mrtvačevih leđa bliže ramenu, i na taj način je izvadio Hirama iz zemlje. Njegovo telo je ispustilo jedan prigušen zvuk koji ih je uplašio, ali je taj majstor, još pun hrabrosti, povikao: "Mac-Benack", što znači, "meso se odvaja od kostiju". Zatim su jedan drugom ponovili tu reč, zagrlivši se, i onda su uzeli telo dobrog Hirama i preneli ga natrag u Jerusalim. Stigli su u ponoć, ali je mesec bio veoma sjajan, i oni su ušli u hram gde su položili telo. Kada je čuo za njihov dolazak, Solomon je došao u hram, u pratnji svih majstora, od kojih je svaki nosio kecelju i bele rukavice, kako bi odali poslednju poštu dobrom Hiramu. Solomon ga je zakopao u svetište i na njegov grob postavio zlatnu ploču, trougaonog oblika, na kojoj je urezao ime Večnog na hebrejskom jeziku. Zatim je nagradio majstore zlatnim šestarima koje su oni prikačili za odeću pomoću jedne plave trake, pa su izmenjali nove reči, znake i gestove.

Iste ove ceremonije se izvode kada se, prilikom prijema, kandidat podiže iz kovčega.

Lozinka je Gibline, naziv sela koje je najbliže mestu na kome je pronađeno Hiramovo telo.

DRUGA LEGENDA

Položivši Hiramovo telo da počiva u svetilištu sa svom odgovarajućom poštom i veličanstvenošću, Solomon je okupio sve majstore i rekao: "Braćo moja, izdajice koje su počinile ovo ubistvo ne smeju proći nekažnjeno: mora se otkriti njihov identitet i zato vam naređujem da sprovedete potragu sa svim mogućim žarom i revnošću. A kada budu otkriveni, neću da im se ikakvo zlo nanese; treba da mi ih dovedete žive, tako da bilo koju osvetu koja bude učinjena, ja ću počiniti. O tom cilju, onda, naređujem dvadesetsedmoricu od vas, da krenu u potragu, pazeći da doslovno izvrše moja naređenja". Svaki od njih je želeo da se uključi, ali Solomon, uvek pravedan i skroman u svojim željama, ponovio je da je potrebno samo dvadesetsedam i da bi devetorica njih trebalo da krenu istočnim putem, devetorica južnim, a ostali zapadnim putem, i da bi svi trebalo da se naoružaju batinama za slučaj da dopadnu u neku opasnost. Opštim glasanjem, on ih je direktno imenovao, pa oni koji su bili odabrani krenuše odmah, obećavši da će se doslovno držati kraljevih naređenja.

Ona tri izdajnika, Hiramove ubice, koje su nastavile rad posle zločina, videvši da je Hiramovo telo otkriveno, predosetile su da će Solomon sprovesti istragu da pronade ubice, što se upravo i dogodilo. Čim je pala noć oni su napustili Jerusalim, razdvajajući se da bi bili manje sumnjivi, ako budu primećeni.

Svi su utekli, daleko od Jerusalima i sakrili se u stranim zemljama.

Pri kraju četvrtog dana hoda, devetorica majstora su se našli, krajnje iscrpljeni, okruženi liticama u jednoj dolini u podnožju Libanskih Planina. Tu su počinuli i pošto je noć padala, jedan od njih je ostao na straži malo ispred ostalih. Dok je stražario on je prošetao malo dalje i opazio neku udaljenu prigušenu svetlost, koja je prosijavala kroz jednu pukotinu u litici.

Bio je iznenađen i zadržao je, ali je na kraju smogao hrabrosti i otrčao do tog mesta, odlučivši da vidi o čemu se radi. Čim se približio, hladan znoj mu je oblio čitavo telo, ali se on ubrzo pribrao i spremio da stupi u pukotinu za koju se ispostavilo da vodi u neku pećinu odakle je dopirala svetlost. Ulaz je bio veoma uzan i vrlo nizak tako da je morao da se sagne, desnu ruku je ispružio ispred sebe kao zaštitu od vrhova kamenja krećući se polako, praveći što je mogao manje buke. Idući tako, stigao je konačno do samog srca pećine gde je ugledao nekog čoveka kako spava. Odmah ga je prepoznao kao jednog od radnika sa gradilišta hrama iz Jerusalima i to iz ranga kalfi. Uveren da je naišao na jednog od ubica, njegova želja da se osveti za Hiramovu smrt toliko ga je obuzela da je zaboravio Solomonova naređenja, i naoružavši se bodežom koji je našao na tlu ispod izdajnikovih nogu, zario ga je u njegovo telo, a zatim mu je odsekao glavu. Učinivši to, odjednom je osetio žeđ, i videvši neki izvor koji je žuborio kraj izdajnikovih nogu, ugasio je žeđ pre nego što je izišao iz te pećine, sa bodežom u jednoj ruci i glavom izdajnika, koju je držao za kosu u drugoj.

Potom se pridružio svojim drugovima, koje je zahvatio užas od tog prizora. Ispričao im je šta se dogodilo u pećini i kako je naišao na izdajnika koji se tamo krio. Onda su mu njegovi drugovi objasnili da ga je njegova prevelika želja navela da zanemari kraljeva naređenja. Shvativši svoju krivicu, stajao je bez reči, ali su mu njegovi drugovi, znajući kraljevu dobrotu i milost, obećali da će dobiti njegov oproštaj. Odmah su krenuli natrag u Jerusalim, zajedno sa onim koji je još držao izdajnikovu glavu u jednoj i bodež u drugoj ruci. Stigli su devetog dana od polaska, baš u vreme kada se Solomon, po običaju, zatvarao u Svetilište sa majstorima da žali za dobrim i vrednim Hiramom.

Ušla su sva devetorica, odnosno osmorica zajedno, i deveti koji je vitlao odsečenom glavom i bodežom i viknuo tri puta, "Mecum", što znači osveta, savijajući koleno pri svakom poviku. Solomon je zadržtao na taj prizor i rekao: "Nesretniče, šta si to učinio? Zar vam nisam rekao da osveta treba da bude moja"?

Na to su svi majstori odmah klekli jednim kolonom na tlo i povikali: "Budite milosrdni prema njemu!" objašnjavajući da je to bila samo njegova prevelika žar koja ga je navela da zaboravi naređenja. Pun blagosti, Solomon mu je oprostio i naredio da se izdajnikova glava izloži na gvozdenoj motki na jednom od vrata hrama, na uvid svim radnicima. To je odmah sprovedeno, a pažnja je usmerena na otkrivanje preostala dva izdajnika.

TREĆA LEGENDA

Uvidevši da su se izdajice razdvojile, Solomon je shvatio da može biti teško pronaći ostalu dvojicu, pa je izdao obznanu po celom svom kraljevstvu, kojom se zabranjivalo svakome da otvara vrata strancu i pri čemu je obećavana velika nagrada onima koji dovedu te izdajice u Jerusalim ili izveste o mestima kuda se oni kreću. Jedan radnik u Tirskim kamenolomima poznavao je dobro jednog stranca koji je našao sklonište u nekoj pećini blizu kamenoloma i koji mu je poverio njegovu tajnu, tražeći od tog radnika obećanje da će je čuvati do smrti.

Pošto je taj radnik dolazio svakodnevno u obližnje selo da bi obazbedio hranu za begunca u pećini, zatekao se u selu baš u tom trenutku kada je objavljena Solomonova obznana. Radnik je dugo razmišljao o nagradi obećanoj onima koji pripomognu u otkrivanju Hiramovih ubica. Lični interes je konačno prevladao vernost datom obećanju. Potom se zaputio pravo u Jerusalim.

Uskoro se sreo sa devetoricom majstora, određenih da traže krivce za Hiramovu smrt. Videći da je u njihovom prisustvu počeo menjati boju, oni su ga upitali odakle ide i gde je pošao. On je učinio gest kao da će iščupati svoj jezik, kleknuo jednim kolonom na zemlju i poljubivši desnu ruku sagovornika, rekao: "Verujem da ste vi oni izaslanici Solomona, koji traže izdajice koje su ubile arhitektu hrama. Ja imam nešto da kažem, iako sam dao obećanje da ću ćutati. Ne mogu postupiti drugačije nego da sledim naređenja kralja Solomona koja nam je dao u obznani. Jedan od izdajica koje tražite se nalazi na dan hoda odavde, krijući se u jednoj pećini među stenama kod Tirskih kamenoloma, u blizini jednog velikog žbuna. Na ulazu u pećinu se nalazi jedan pas da bi upozorio na nečiji dolazak".

Kada su to čuli, majstori su mu naredili da ih odvede do te pećine. On je poslušao i odveo ih do Tirskih kamenoloma, pokazavši im mesto gde se krio izdajnik. Taj dan kada su otkrili tog izdajicu bio je četrnaesti dan od njihovog polaska iz Jerusalima. Noć je padala, nebo se naoblačilo, a jedna duga se uobličila iznad grma, tako da je ličilo da on gori. Dok su oni pažljivo razgledali, primetili su ulaz u pećinu. Primakli su se bliže, a videći da je pas zastao, skinuli su obuću da ih on ne čuje. Nekoliko njih je ušlo u pećinu gde su našli zaspalog izdajnika. Vezali su ga i odveli u Jerusalim zajedno sa onim čovekom koji ih je odveo do njega.

Stigli su osamnaestog dana od njihovog odlaska, baš u vreme kada je rad na hramu prestajao. Solomon i svi majstori su bili u svetilištu, žaleći Hirama kao što im je bio običaj. Ta devetorica majstora su ušla unutra, predstavljajući izdajnika Solomonu, koji ga je pitao i naveo da prizna svoju krivicu. Solomon je odredio kaznu da mu se telo raspори, srce izčupa, glava odseče i stavi na vrh metalne šipke, kao i prvog izdajnika, na očevid svim radnicima. A njegovo telo je bačeno na gomilu đubreta da bi služilo kao hrana lešinarima. Solomon je zatim nagradio onog radnika iz kamenoloma i poslao ga, zadovoljnog, natrag u njegovu zemlju. Pažnja je onda usmerena na traganje za trećim i poslednjim izdajnikom.

ČETVRTA LEGENDA

Devet majstora je već počelo očajavati misleći da neće nikada pronaći trećeg izdajicu kada su se dvadesetprvog dana od njihovog polaska našli izgubljeni u nekoj Libanskoj šumi i bili prisiljeni da pređu preko nekoliko opasnih mesta. Tu su morali provesti noć, pa su prirodno izabrali ona mesta na kojima su bezbedno mogli počinuti, zaštićeni od divljih zveri koje su urlale po poljima. Sledećeg jutra kada je dan počinjao svanjavati, jedan od njih je pošao da malo istraži to mesto na kojem su bili. U daljini je ugledao nekog čoveka sa sekirom kako leži u podnožju jedne stene. To je bio onaj treći izdajnik kojeg su tražili, što je, doznavši za hapšenje njegovih saučesnika, pobegao u pustinju da se sakrije. Videvši jednog majstora kako mu prilazi i prepoznavši ga sa gradilišta hrama u Jerusalimu, on je ustao i počeo mu se približavati, misleći da nema šta da se plaši jednog čoveka. Ali kada je malo dalje primetio još osmoricu, okrenuo se i potrčao iz sve snage, što je uverilo majstore u njegovu krivicu, pa su bili ubeđeni, u stvari, da je to onaj koga su tražili.

Dali su se u poteru... Na kraju izdajnik, izmoren teškim terenom kojim je morao prolaziti, nije mogao ništa drugo nego da ih sačeka, odlučno rešen da se brani i pre umre nego da bude uhvaćen. Pošto je bio naoružan sekirom, zapretio je da neće poštediti ni jednog od njih. Ne obraćajući pažnju na to, majstori su se, naoružani batinama, približavali sve bliže njemu, govoreći mu da se preda. Ali, tvrdoglav u svojoj rešenosti, skočio je usred njih i besno se branio dugo vremena, ne povredivši ni jednog od majstora, jer su oni samo odbijali njegove udarce, želeći da ga odvedu živog Solomonu u Jerusalim. U tom cilju, polovina od njih se odmarala, dok su se ostali borili.

Noć je počela da pada kada su majstori izdajnika, plašeći se da mu mrak ne omogući bekstvo, napali svom snagom, uhvativši ga baš u trenutku kada je hteo da skoči sa ivice neke visoke stene. Onda su ga razoružali, vezali i povelili natrag u Jerusalim, gde su stigli dvadesetsedmog dana od dana njihovog odlaska, baš u ono vreme kada su Solomon i drugi majstori bili u svetilištu, moleći se Večnom i žaleći Hirama. Majstori koji su se vratili su ušli i predstavili izdajnika Solomonu, koji ga je ispitao i video da taj nije mogao da se opravda. Bio je osuđen da mu stomak bude rasporen, da mu se utroba iščupa, glava odseče i ostatak tela spali, a pepeo razaspe na četiri strane sveta. Njegova glava je bila izložena na vrhu jedne gvozdene motke. Imena tih izdajica su bila napisana i visila su na motkama, zajedno sa oruđima koje su koristili pri ubistvu Hirama. Sva trojica su bila iz plemena Jude (Judah): najstariji se zvao Sebal, drugi Oterlut, a treći Stokin. Tri dana su njihove glave bile izložene pogledu svih radnika na hramu. Trećeg dana je Solomon zapalio veliku vatru i te tri glave, njihova oruđa i pisana imena su bačena u nju, gde je sve izgorelo. Pepeo je rasut u smeru četiri strane sveta.

Kada je sve to bilo izvršeno, Solomon je upravljao radom na hramu uz pomoć svih majstora, i mir se ponovo vratio.

PRIČA O LAVLJEM VITEZU

Priča se da kada je Solomon oprostio kalfama koje su razmišljale o pobuni i kada se uverio da su se vratili svojim dužnostima, jedan od tih kalfi koji nije mogao zaboraviti kaznu izrečenu trojici njegovih kolega i smatrajući je nepravednom, odlučio da pokuša da ubije Solomona. Ušao je u njegovu palatu sa bodežom i ubio jednog od kraljevih oficira što je pokušao da ga zaustavi. Zatim se borio sa Solomonom koji ga je naterao da pobegne i sakrije se u planine. Solomonovi čuvari su proveli dvanaest dana u poteri za beguncem bez ikakvog uspeha, kada je jedan od njih koji se zvao Boece, ugledao jednog lava kako uvlači neko beživotno telo čoveka u svoju jazbinu. On se bacio za lavom, ubio ga i prepoznao čoveka kojeg su oni tražili, a kojeg je lav prethodno zadavio.

Boece mu je odsekao glavu i odneo je Solomonu, koji ga je nagradio dajući mu jednu traku (pantljiku), simbol vrline, na kojoj je visila zlatna figura lava, simbol hrabrosti; a u ustima lav je držao batinu kakvom je bio ubijen.

Pošto je hram završen, nekoliko radnika je prihvatilo da pod jednim vođom rade na reformaciji moralnog ponašanja, gradnji duhovnih građevina i sticanju reputacije zbog svoje dobrotvornosti. Zvali su se Sveti Oci (*Kadosh Fathers*), što znači "odvojeni svetošću njihovih života".

Međutim, to nije trajalo dugo vremena, jer su zaboravili svoju dužnost i svoje obaveze i pohlepa ih je načinila licemerima.

Ptolemejevići, kraljevi Egipta, prinčevi astrologa, bili su među najslavnijim i najvernijim prijateljima istine; oni su naredili da šezdesetorica braće rade na prevodu svetih Spisa (Biblije, prim. prev.).

Sveti Oci su ubrzo skrenuli sa svojih dužnosti prešavši preko granica pristojnosti. Pa ipak taj red se održao, jer se nekolicina njih povukla u sebe. Izabrali su jednog velikog majstora doživotno; neki su ostali u Siriji i Siciliji, usredsređujući svoj život na dobra dela; drugi su otišli da žive u zemljama koje su oni posedovali u Libiji i Tebi (*Thebaid*).

Ista ta samotna mesta kasnije su naselili pustinjaci poznati pod imenom Pustinjski Oci; i opet su oni nazivani *Kadosh*, što znači "sveti" ili "odvojeni".

Ni Jevreji ni Hrišćani nisu nikada rekli ništa loše o njima. Njihov veliki majstor se zvao Manchemm.

Posle razaranja hrama, nekoliko njih je preuzelo Hrišćanstvo, usvajajući ga pošto u njemu nisu videli ništa što nije u skladu sa njihovim putem. Oformili su grupe, članove jedne jedinstvene veće porodice. Sve što su posedovali bilo im je zajedničko. Aleksandar, patrijarh Aleksandrije, bio je najgovorljiviji sledbenik tog pokreta i njegov ukras. Provodili su svoj život u slavljenju i blagosiljanju Boga i pomažući siromašnima koje su smatrali svojom braćom. Na takav način se taj poštovani red održao skoro do kraja šesnaestog veka; a sva braća danas teže da povećaju njegov častan ugled.

KLJUČ ZA MASONSKE PARABOLE

Solomon je oličenje vrhunskog znanja i mudrosti.

Hram je ostvarenje i lik hijerarhijske vladavine istine i razuma na zemlji.

Hiram je čovek, koji je došao do moći putem znanja i mudrosti. On vlada putem razuma i reda, dajući svakom prema njegovim delima. Svaki stepen tog reda ima po jednu reč koja izražava svoj kapacitet za razumevanje. Za Hiramom postoji samo jedna reč, ali se ta reč može izgovoriti na tri različita načina:

Jedan način je za šegrte, i kada je oni izgovore, ta reč označava - prirodu, i objašnjena je preko rada. Drugi način je za kalfe, i kod njih ona znači - mišljenje, objašnjena kroz učenje. Sledeći i poslednji način je za majstore, i u njihovim ustima, ta reč znači istinu i objašnjena je posredstvom mudrosti.

Postoje tri stepena u hijerarhiji bića;
Postoje troja vrata na hramu;
Postoje tri zraka u jednom zraku svetlosti;
Postoje tri sile u prirodi.

Te sile su simbolizovane štapom za merenje koji ujedinjuje, metalnom šipkom ili polugom koja podiže, i maljem koji učvršćuje ili čini čvrstim. Pobuna sirovog instinkta protiv autokratije mudrosti, naoružava se uzastopno sa te tri sile.

Postoje tri buntovnika:
Buntovnik protiv prirode,
Buntovnik protiv znanja,
Buntovnik protiv istine.

Oni su simbolički predstavljeni u paklu starih naroda sa tri glave Kerbera.

U Bibliji simbolički ih predstavljaju Korej, Datan i Aviron (Vidi *Stari Zavet*, IV Mojsije, 16:1, prim. prev.).

U masonskim legendama oni su obeleženi simbolima čije kabalističke kombinacije variraju zavisno od stepena inicijacije.

Prvi, obično zvan Aviron (ili Abiram) ili Hiramov ubica, udara velikog majstora štapom za merenje. Baš na taj način je toliko pravednih žrtvovano u ime zakona.

Drugi, po imenu Miphiboseth, od imena jednog besmislenog pretendenta na Davidov presto, udara Hiramom gvozdenom šipkom. Tako i popularna reakcija na tiraniju postaje druga tiranija i pokazuje se još pogubnijom za vladavinu mudrosti i vrline.

Konačno, treći dokrajčuje Hiramom maljem, baš kao brutalni obnovitelji takozvanog reda, koji obezbeđuju svoj autoritet rušenjem i gušenjem inteligencije.

Grana akacije na Hiramovom grobu je slična krstu na oltarima Hrista. To je simbol znanja koje preživljava samo znanje i koje večno protestuje protiv ubica mišljenja.

Kada čovekove greške poremete red stvari, priroda interveniše, kao Solomon u hramu.

Hiramova smrt mora neminovno izazvati osvetu; ubice mogu izvesno vreme ostati nekažnjene, ali njihov sudnji čas će doći.

Onaj koji je udario štapom za merenje, isprovocirao je ubod bodežom.

Onaj koji je udario gvozdenom šipkom, umreće od sekire.

Onaj koji je trenutno pobedio maljem, pašće kao žrtva te sile koju je zloupotrebio i zadaviće ga lav.

Ubicu sa štapom za merenje je otkrila sama lampa što mu je davala svetlost i izvor na kojem je on gasio sopstvenu žeđ, to jest, on nije mogao izbeći odmazdu.

Ubica sa gvozdenom šipkom biće uhvaćen na prepad kad je izostala njegova budnost, kao i zaspalog psa.

Lav koji proždire ubicu sa maljem jeste jedan od oblika Edipove sfinge; a ko njega pobedi, zaslužuje da nasledi Hiramama.

Istrunulo telo Hiramama pokazuje da mrtve, iscrpljene forme ne uskrsavaju. Hiram je jedini i istinski, jedini legitimni kralj sveta i o njemu bi se trebalo govoriti u izreci:

Kralj je mrtav! Živeo kralj!

Slobodno zidarstvo ima za svoj cilj ponovno konstituisanje Hiramove monarhije, i ponovnu duhovnu izgradnju hrama. Tada će ona troglava aždaja biti vezana u lance, tada će sene onih trojice ubica biti okružene tamom. Tada će se onaj živi kamen, kubični kamen, zlatna kocka, kocka sa dvanaest vrata, onaj novi Jerusolim spustiti s neba na zemlju, u skladu sa kabalističkim proročanstvom Sv. Jovana.

Izvor, koji je tekao kraj prvog ubice, pokazuje da je pobuna prvog doba bila kažnjena potopom.

Gorući žbun i duga koji su pomogli u otkrivanju drugog ubice, predstavljaju svetu Khabalu, koja se uzdiže naspram licemernih i idolatrijskih dogmi drugog doba.

Konačno, savladani lav predstavlja trijumf uma nad materijom i potčinjavanje sirove sile inteligenciji, koja treba da bude znak dovršenja i dolaska Sanctum Regnum-a.

Od početka, rada na gradnji hrama istine, za kreativan um, Hiram je ubijan mnogo puta i uvek je vaskrsavao.

Hiram je Adonis koga je ubio vepar,

On je Oziris, koga je ubio Set,

On je Pitagora prognan.

On je Orfej rastrgnut na komade od Bahanatkinja,

On je Mojsije, sahranjen, možda živ, u pećinama Brda Nebo,

On je Isus, koga su ubila tri izdajnika, Kamfa, Juda Iskariotski i Pilat,

On je Žak de Mole, osuđen od Pape, prokazan od jednog lažnog brata i spaljen po naređenju Kralja.

Rad na hramu je rad Mesijanstva, to jest, ostvarenje izraelskog i hrišćanskog simbolizma.

To je red koji se održava preko ravnoteže dužnosti i prava, nepovredivim temeljima moći.

To je ponovno uspostavljanje hijerarhijske inicijacije i ministarstva mišljenja, koji upravljaju monarhijom snage i inteligencije.

Sve što je urađeno u svetu neće imati smisla, ako ovaj rad ne bude dovršen jednog dana.

PRIČA O FALEGU

Kada su se svi zajedno okupili na ravnici Sennar, pod vladavinom Nimroda, tu je bio jedan veliki arhitekta po imenu Faleg.

On je bio sin Ebera, Oca Hebreja, i on je da bi zaštitio ljudski rod od novog potopa, nacrtao plan za jednu kulu.

Prvi deo te kule trebalo je da bude okrugao, sa dvanaest vrata i sedamdeset dva stuba. Drugi deo je trebalo da bude četvrtast sa devet spratova; treći trouglasta spirala sa četrdeset dva zavoja. Četvrti je trebalo da bude cilindričan sa sedamdeset dva sprata.

Sedam stepeništa je međusobno povezivalo spratove.

Vrata od svakog sprata trebalo je da se otvaraju i zatvaraju uz pomoć mehanizma čije funkcionisanje je trebalo čuvati kao hijerarhijsku tajnu.

Svi stanovnici te kule, trebalo je da imaju jednaka građanska prava, jer oni na vrhu ne bi mogli preživeti bez pomoći onih na dnu, a oni na dnu se ne bi mogli zaštititi od iznenadnog napada bez budnosti onih gore.

Takav je bio Falegov plan. Ali, radnici nisu baš verni velikom arhitekti. Tajne onih gore otkrivane su onima koji su radili dole, vrata se više nisu mogla zatvarati, neki su pokušavali da ih zabarikadiraju, drugi su silom ulazili da bi se domogli bezbednosti na visinama.

I uz to, svi su hteli da rade kako im se sviđa, bez konsultovanja Falegovih planova.

Nastupila je zbrka u njihovom govoru isto kao i u njihovom radu, i jedan deo kule je propao, dok je drugi ostao nezavršen, jer su radnici odbijali da pomažu jedni drugima. Zbrka je vladala i u njihovom jeziku, jer više nije bilo jedinstva u njihovom mišljenju.

Faleg je tada shvatio da je previše očekivao od ljudi misleći da će oni moći razumeti jedni druge. Ali, ti ljudi su krivicu pripisali njemu i potkazali su ga Nimrodu. Nimrod ga je osudio na smrt.

Faleg je nestao i nije se znalo šta se dogodilo s njim.

Nimrod je verovao da ga je ubio i podigao je jedan idol kojem je dao ime Faleg i koji je davao proročanstva u korist Nimrodove tiranije. Međutim, u stvarnosti, Faleg je pobjegao u pustinju.

Napravio je putovanje oko poznatog sveta kao ispaštanje za onu suviše darežljivu grešku koju je počinio. I gde god se zaustavio, on je izgradio po jedan trougaoni šator. Jedan od tih spomenika je ponovo otkriven u Pruskoj 553. godine u iskopinama nekog rudnika soli.

Petnaest lakata ispod nivoa tla, nađeno je jedno trougaono zdanje; unutar njega se nalazio jedan beli mermerni stub na čijem podnožju je ispisana čitava priča na hebrejskom jeziku. Pored tog stuba otkriven je i nadgrobni spomenik, prekriven prašinom, ali ispod kojeg je ležala jedna ploča od ahata, na kojoj se nalazio sledeći epitaf:

Ovde leži pepeo našeg G. A. (*Great Architect*, Velikog Arhitekta, prim.prev.) Babilonske Kule...

Adonai mu je oprostio ljudske grehe, jer je on voleo ljude.

U poniženju je umro za njih, i tako je otplatio za veličanstvenost Nimrodovih idola.

PRELAZAK REKE NABUZANAI

Sedamdesete godine izraelskog ropstva u Babilonu, Kralj Kir je, ležeći u krevetu u svojoj palati, sanjao jedan san koji ga je uznemirio.

Usnio je goluba kako lebdi iznad njegove glave i strašnog lava koji se ustremio na njega. I dok je tražio načina da umakne lavovoj svireposti, čuo je glas goluba: "Daj robovima njihovu slobodu".

Kralj je ustao, opterećen snovima, i tada su mu rekli da je jedan mudri Izraelćanin, ne drugoj strani reke Nabuzani, zamolio da govori sa kraljem.

Kralj je dozvolio tom čoveku da uđe i ispričavši mu san koji je imao, zatražio njegovo tumačenje.

Zorobabel (tako se zvao taj Izraelćanin) je rekao kralju da Jevreji moraju biti poslani natrag u njihovu rodnu zemlju i da hram Bogu ponovo mora biti izgrađen.

"O, Kralju!" rekao je: "Držati ljude u ropstvu silom znači zloupotrebiti samu tu silu. Sila je onaj lav kojeg ste videli u snu. Ona se mora pobediti pravdom. Golub predstavlja razumevanje, milost i svetlost."

A, Kir mu reče: "Idi, onda, okupi svu svoju braću i izgradite opet hram Bogu". Zatim mu dade mač, mistriju i ključ.

Takođe je prikupio i sav plen iz hrama koji su opljačkali njegovi prethodnici i dao ga Zorobabelu.

Onda su se Izraelćani okupili i pripremili za prelazak reke Nabuzanai. Prvi koji su kročili u vodu bili su prožderani od čudovišta koja su izronila iz dubina. Ostali su stigli i videli da je ta reka nosila groznu gomilu kostiju i drugih otpadaka. Čudovišta koja su prožderala one žrtve behu krokodil i zmija. Krokodil je nosio zlatnu krunu na svojoj glavi; zmija - dijademu.

To su bili zli duhovi te reke, vodeni demoni koji su, pod mnoštvom zastrašujućih oblika, ponudili njima sve one ljude koji su pokušali da pređu na drugu stranu.

Kada su Zorobabelu javili šta se desilo, on je naredio da se zapale velike vatre na obalama reke. Zatim je naredio da se konstruiše jedan plutajući most i porine usred voda. Tako je taj most našao svoj put do reke, a da demoni nisu ni znali za njegovu gradnju, jer im je pažnju privuklo nešto drugo, one vatre na obalama.

Izraelski narod je prešao.

Na tom mostu su iscertana tri magijska slova, koja su služila kao talismani robovima što su se vraćali u svoju zemlju.

To su bila slova L. D. P.

Ona predstavljaju krst, ugaoni kamen i Reč Istine.

Krst je jedan izraz stvaranja i žrtve. Ugaoni kamen je temelj hrama, a Reč Istine upravlja delima svih radnika. Ugaoni kamen se zove כֶּתֶר; krst je הַכֹּמֶה, a Reč Istine se zove בִּינָה.

Pod tim znacima je trebalo da se ostvari oslobođenje Izraela.

Ta tri slova se mogu kombinovati na tri načina:

To su znaci devetorice majstora koji su osvetili Hiramovu smrt. To su hijeroglifi tri stepena masonerije.

U savremenim izrazima ta slova znače: Slobodu, dužnost, moć (*liberty, duty, power*). A, kabalistički su napisana ovako:

P
L D

Ili: moć podržana dužnošću i slobodom.

Za neupućene, ova slova znače: sloboda prolazna.

Za šegrte i kalfe, ona znače: sloboda mišljenja.

BAFOMET

Binario Verbum Vitæ Mortem et Vitam Aequilibrans

Postoji nekoliko figura Bafometa (za lik Bafometa, vidi knjigu *Transcendentalna Magija*, prim. prev.).

On je ponekad prikazan sa bradom, rogovima jarca, licem čoveka, grudima žene, grivom i šapama lava, krilima orla i papcima bika.

Njegova vaskrsla sfinga je u Tebi, Edipovo čudovište, čas pobeđena, čas pobednička.

On je znanje koje se uzdiže protiv idolopoklonstva, što protestuje putem same nakaznosti (sebe kao) idola.

Između svojih rogova on nosi buktinju života, a živa duša te baklje jeste Bog.

Izraelićanima je bilo zabranjeno da božanskim koncepcijama daju lik čoveka ili životinje; stoga, na zavetnom kovčegu i u svetilištu, oni su se usudili izvajati jedino heruvime, to jest, sfinge sa telima bikova i glavama ljudi, orlova ili lavova.

Ti mešoviti likovi nisu predstavljali potpuni oblik ni čoveka, niti bilo koje životinje.

Ta hibridna stvorenja nemogućih životinja dovela su do shvatanja da lik nije idol, niti proizvod neke žive stvari, već pre jedan karakter ili predstava nečega što ima postojanje u mislima).

Bafomet nije obožavan; Bog je taj koji je obožavan, Bog bez lica (koji se nalazi) iza tog bezobličnog oblika, onog lika koji ne liči ni na jedno stvoreno biće.

Bafomet nije Bog: on je znak inicijacije. On je još i hijeroglifska figura velikog božanskog Tetragramatona.

On je ostatak od Heruvima kod kovčega i Svetinje nad svetinjama.

On je čuvar ključa hrama.

Bafomet je analogan tamnom Bogu Ravi Simeona.

On je tamna strana božijeg lica. To je razlog zbog kojeg za vreme obreda inicijacija, izabrani član mora celivati stražnje lice Bafometa, ili da ga nazovemo vulgarnijim imenom, Đavola. Dakle u simbolizmu ta dva lica, stražnje lice Boga jeste Đavo, a stražnje lice Đavola jeste hijeroglifsko lice Boga.

Otkud ime slobodni zidari? Slobodni od čega? Od straha od Boga? Da, nesumnjivo, jer kad se čovek plaši Boga, on mu može videti samo leđa. Strašni Bog je crni Bog, Đavo. Slobodni zidari žele sagraditi jedan duhovni hram jednom Bogu, Bogu svetlosti, Bogu razumevanja i čovekoljublja. Oni se suprotstavljaju Bogu od Đavola i Đavolu od Boga. Ali oni respektuju pobožna verovanja Sokrata, Vinsent de Pola i Fenelona. Ono što bi oni drage volje, sa Volterom, nazvali "nevaljala sramota" je ono lice, ili još bolje, ona glupost koja je tokom srednjeg veka zauzela mesto Boga.

Što sjajnija svetlost, to je tamnije njeno oivičavanje senke.

Hrišćanstvo je u isto vreme i spasenje i bič sveta. Ono je najuzvišenija mudrost i najstrašnija glupost. Ako Isus nije bio Bog, on je bio najopasniji zlotvor. Isus Vejoa je odvratan. Renanovom se ne može oprostiti. Onaj iz Jevanđelja se ne može objasniti, ali Isus Venson de Pola je mio i može biti obožavan. Ako je hrišćanstvo za vas osuda razuma, despotizam neznanja i većine ljudskog roda, vi ste neprijatelj čoveka. Međutim, ako pod hrišćanstvom podrazumevate život Boga u čoveku, heroizam čovekoljublja, vladavinu milosrđa koje predaje božanstvo žrtvama ljudi i putem pričešća im omogućuje da žive taj isti život, nadahnut tom istom ljubavlju, tada ste vi spasitelj sveta.

Mojsijeva religija je istina; takozvana mojsijevska vera fariseja je bila laž.

Isusova religija je ta ista istina, koja je uznapredovala za jedan korak, otkrivajući se čoveku u jednoj novoj manifestaciji. Religija inkvizitora i ugnjetavača čovekove svesti jeste laž.

Katolicizam crkvenih otaca i svetaca je istina. Katolicizam Vejoa je laž.

I baš protiv te laži je masonerija preuzela na sebe bitku da se izbori u korist istine.

Slobodno zidarstvo ne želi imati nikakve veze sa doktrinama ljudi kao što su Torquemada i Escobar, ali kao svoje prihvata simbole Hermesa, Mojsija i Isusa Hrista. Pelikan na podnožju krsta je izvezen na pantljici njihovih inicijata najvišeg stepena. Masonerija isključuje samo fanatizam, neznanje, budalastu lakovernost i mržnju; a veruje u jednu dogmu, jedinstvenu u duhu ali višestruku po obliku, u dogmu čoveka.

Njena religija nije judaizam, neprijatelj svih drugih naroda, niti isključivi katolicizam, niti kruti Protestantizam, već pravo katoličanstvo dostojno tog imena, to jest, univerzalno čovekoljublje. To je mesijanstvo Jevreja!

Sve je istina u knjigama Hermesa. Međutim, pokušaji da se one sačuvaju od profanog, učinili su ih da tako kažemo, beskorisnim za svet.

Sve je istinito u dogmi Mojsija; ono što je pogrešno jeste isključivost i despotizam nekih rabina. Sve je istinito u hrišćanskoj dogmi; međutim katolički sveštenici su počinili iste greške kao i rabini judaizma.

Ove dogme upotpunjuju i objašnjavaju jedna drugu i njihova sinteza će biti religija budućnosti.

Greška Hermesovih učenika beše sledeća: greška se mora ostaviti profanom, a istinu bi trebalo učiniti nedostupnom za svakoga, izuzev sveštenika i kraljeva.

Idolopoklonstvo, despotizam i pokušaji uništenja sveštenstva, bili su gorki plodovi te doktrine.

Greška Jevreja je bila njihova tvrdnja da su oni jedinstvena i povlašćena nacija, svi drugi narodi prokleti, a samo oni izabranici Boga.

I Jevreji, žrtve surovog obrta sudbine, behu proklinjani i progonjeni od svih drugih naroda. Katolici su bili prevareni sa tri temeljne greške:

1. Verovali su da se vera mora po svaku cenu nametnuti razumu pa čak i nauci, čiji su napredak oni onemogućavali.
2. Papi su pripisali nepogrešivost koja nije bila samo konzervativna i disciplinarna, već apsolutna, nalik bezgrešnosti Boga.
3. Mislili su da bi čovek trebao ružiti sam sebe, poricati svoju sopstvenu važnost i učiniti sebe nesrećnim kao pripremu za budući život, dok je istina sasvim suprotna. Čovek bi trebao negovati sve svoje sposobnosti, razvijati ih, ispunjavati svoju dušu, učiti, saznavati i voleti svoj život, jednom rečju: biti srećan. Jer ovaj sadašnji život jeste u stvari priprema za budući, a čovekova večna sreća počinje tek kada je on postigao duboki mir koji proističe iz savršene ravnoteže.

Ove greške su navele prirodu, nauku i razum da protestuju protiv (svih) njih, time postizujući da se za tren učini da je sva vera izgubljena i da su sve religije iščezle sa lica zemlje.

Međutim, svet ne može preživeti bez religije, kao što ni čovek ne bi mogao živeti bez srca. Kad sve religije budu mrtve, zaživeće jedinstvena i univerzalna religija. To će se desiti onda kada bude postojala saglasnost među svim ljudima u njihovom uverenju u sveopštu solidarnost, u jedinstvo težnje, različitost izraza, veru u jednog jedinog Boga, u slobodu simbolizma i toleranciju likova, pravoverje u milosrđu, sa univerzalnošću uvek prisutnom u srcu svih i, da ne kažemo, u ravnodušnošću, poštovanje duha, slično kod svih ljudi, koji različito deluje kod svakog od njih, u sposobnosti usavršavanja dogme, u mogućem popravljanju kultova, ali ipak iza svega ovoga u velikoj i nepromenjivoj veri Izraela u jednog jedinog Boga, u isti mah nematerijalnog, nepromenjivog i nesupstancijalnog, čije su sve konvencionalne predstave - idoli; to je vera u razum, univerzalni zakon i u postojanje samo jedne nacije, kao instrumenta Boga za stvaranje kako insekata tako i galaksija!

A takođe još pod pokroviteljstvom Izraela i uz pomoć njegovog komercijalnog upliva, nadamo se da ćemo na zemlji videti ustanovljene:

Asocijaciju svih finansijskih interesa;
Federaciju naroda;
Zajednicu svih religioznih kultova;
I sveopštu solidarnost.

VEROISPOVEST

Mi verujemo u večnu i beskrajnu vlast nepromenjive mudrosti i kreativne inteligencije.

Mi verujemo u vrhunsku lepotu pravične dobrote i milosrdne, ljubazne pravde.

Mi verujemo u produktivnost napretka unutar reda i u red koji večno napreduje.

Mi verujemo u princip univerzalnog života, u princip Bića i bića večno razdvojen od Bića i bića, ali nužno prisutan unutar Bića i unutar bića.

Mi verujemo da potpuni princip, unutar svega i svugde, ne može biti sadržan, obuhvaćen, ograničen, određen niti definisan ni na koji način, i da je kao rezultat stoga svaki oblik, svako posebno ime, svako lično isključivo otkrovenje ovog principa idolopoklonstvo i greška.

Mi verujemo da taj princip boravi u svakom od nas i da govori svakom od nas putem glasa svesti; da svest ne može biti prosvetljena bez učešća vere, razuma, nauke i duhovnosti.

Mi verujemo u apsolutni razum koji mora voditi i ispravljati pojedinačna umovanja, koji mora biti osnova za veru i merilo za svaku dogmu, da ne bi bilo fanatizma, gluposti i grešaka.

Mi verujemo u apsolutnu ljubav koja se naziva milosrđe i nadahnjuje žrtvu.

Mi verujemo da, u cilju rasta, čovek mora davati, da je on srećan kao rezultat sreće drugih, i da dobroregulisan egoizam mora početi sa čovekovim komšijom.

Mi verujemo u slobodu, u apsolutnu nezavisnost, čak i u kraljevsku suverenost sopstva, relativnu božanstvenost čovekove volje kada njom upravlja suvereni razum.

Mi verujemo da sam Bog - taj veliki neodredivi princip - ne može biti ni despotski vladar niti sudija - dželat za njegova stvorenja; da ih on ne može ni nagrađivati niti kažnjavati, već da sam zakon nosi u sebi svoje vlastite posledice, tako da je dobro samo po sebi nagrada za dobro, a zlo, kazna, jeste samo lek za zlo.

Mi verujemo da je sami duh milosrđa nesavitljiv kada on nadahnjuje pobožnost i mir, ali da svi ljudi mogu pasti kao žrtve greške, naročito kada deluju na stvarima koje ne poznaju i ne razumeju.

Mi verujemo u katoličanstvo, to jest, univerzalnost, dogme.

Mi verujemo da u religiji svi inteligentni ljudi prihvataju iste istine i ne slažu se samo u pogledu grešaka.

Mi verujemo da su najrazumniji ljudi takođe i najstrpljiviji i da progonitelji onih čija se verovanja razlikuju, dokazuju samim nasiljem svog proganjanja da su oni u krivu.

Mi verujemo da su svi bogovi fantomi i da su svi idoli ništavni; da bi ustanovljene vere trebale napraviti mesta za druge i da se mudar čovek može moliti u džamiji i u crkvi bez razlike. Ma koliko mi pretpostavljali džamiju pagodi, a crkvu džamiji, pod uslovom da je crkva ostala neukaljana prisustvom nekog rđavog sveštenika.

Jednom rečju, mi verujemo u jednog Boga i u jednu religiju. U Boga koji blagosilja sve bogove i u religiju koja upija ili poništava sve religije.

Mi verujemo u univerzalno, apsolutno i beskonačno biće, koje se prikazalo usled nemogućnosti ništavila i ne prihvatamo da ništavilo može postojati, niti da ono može postati nešto.

Mi raspoznavamo u Biću dva suštinska načina postojanja, ideju i oblik, inteligenciju i akciju.

Mi verujemo u istinu, koja je Biće što je začelo ideju;

U stvarnost, koja je Ideja što je prikazana ili se prikazuje putem nauke;

U pravdu, koja je Biće na delu u skladu sa njegovom istinskom prirodom i razumnim proporcijama.

Mi verujemo u stalno, progresivno otkrovenje Boga u razvojinama naše inteligencije i naše ljubavi.

Mi verujemo u duh istine kao neodvojiv od duha milosrđa i upućujemo na njega, zajedno sa katoličkom crkvom, kao na:

Duha nauke nasuprot mračnjaštvu rđavih sveštenika; Duha inteligencije nasuprot gluposti praznoverja; Duha sile za borbu protiv predrasuda i kleveta lažnih vernika; Duha pobožnosti, dečijeg, socijalnog ili humanitarnog, nasuprot bezbožnom egoizmu onih koji bi pustili sve druge da izginu da bi oni spasli svoje duše; Duha mudrog saveta, jer pravo milosrđe počinje sa duhom i donosi svoju prvu pomoć duši; i konačno, Duha straha od zla, koji gazi strah ljudi i uči nas da se ne priklonimo zlu nekog skrnavnog kulta zasnovanog na nekom kapricioznom i pokvarenom Bogu.

Mi verujemo da je takav Duh duh Jevanđelja i Isusa Hrista.

To je razlog što mi obožavamo živog, delatnog Boga u Isusu Hristu, ne čineći njega posebnim Bogom, koji može biti odvojen od Boga, sam. Jer, Isus je bio istinski čovek i potpuno ljudski, kao što smo i mi, ali osvećen obiljem božanskog Duha, koji govori kroz njegova usta, živi i deluje kroz njega.

Mi verujemo u poučni i božanski smisao legendarnih Jevanđelja čije je slovo nesavršeno, ali čiji je duh večan.

To je razlog zašto mi ne odbacujemo i ne osuđujemo nikoga.

Mi verujemo da dobrosređen egoizam počinje sa drugima i da su stvarno bogati oni koji daju.

Mi verujemo u nepogrešivost duha milosrđa, a ne u dogmatsku nepromišljenost nekolicine ljudi.

Mi verujemo u večni život. Zato se ne plašimo smrti za sebe, niti za one koje volimo.

Mi se slažemo u potpunosti sa trinaest članova Majmonidovog Simbola i kao rezultat toga smatramo Izraeličane našom braćom.

Mi verujemo da je Bog jedan Bog i da je Muhamed bio jedna od "reči prethodnica" (što i jeste značenje reči *profet* - prorok), i mi smo u saglasnosti sa muslimanima.

Međutim, mi sažaljevamo i prekoravamo Jevreje što nas nazivaju goimima i muslimane što nas zovu kaurima. U tome mi ne možemo biti u skladu s njima, jer su oni tu izvan granica milosrđa.

Mi se slažemo sa Simbolom vere Apostola, Svetog Atanasija i Nikeje, razumevajući, ipak, da se oni moraju objasniti na jedan hijerarhijski način i da oni izražavaju najviše misterije okultne filozofije.

Ali mi prekoravamo proklinjanje i isključujemo ekskomuniciranje kao prekršaje protiv milosrđa i univerzalne solidarnosti.

Mi priznajemo arbitražnu i disciplinarnu nepogrešivost glave Crkve, ali smatramo glupim da mu pripišemo proizvoljnu nepogrešivost u stvaranju dogme.

Papa jeste zakoniti tumač i čuvar drevnih verovanja; međutim, ako bi on poželeo nametnuti nova, tada bi skrenuo sa svoje staze dužnosti i ne bi imao više autoriteta od bilo koga drugog koji govori gluposti.

Mi proučavamo tradiciju ali je ne smatramo kritičkim autoritetom, jer ona je zajedničko sabiralište drevnih istina i zabluda.

Takva je veroispovest koja bi trebalo da ujedini i polako apsorbuje sve druge. Takva je religija velikih duša koje dolaze. Koliko ljudi je danas u stanju da to razume? Ja to ne mogu reći, ali mislim da, kada bi neki prorok trebao govoriti javno o tome pred okupljenim ljudima, sveštenici bi ga kamenovali, ljudi prezirali, a samo nekolicina mudrih ljudi bi ga nakratko sažaljevala.

Za to vreme, papa podiže trupe i izmišlja dogmu. Vejo cedi svoj žuč i analizira mirise Pariza. Sa svoje strane, Pariz zatvara svoj nos od mirisa Vejoa. Vejo pere svoje ruke od svega toga, pa kaže: to je samo parfem Rima!

I ta svetovna suverenost, vatikanska prostitutka i ne pocrveni uzimajući Vejoa za svog zaštitnika.

U Parizu, cenzura zabranjuje Ponsarovu predstavu "Galileja". Zaista, je li to svet došao do kraja?

Oh, vladavino straha koja se večno obnavljaš, stalna pobuno zveri protiv anđela; neizbežni savezu tiranija protiv inteligencije ma kako slobodne; ozakonjena gluposti; odbačeni duše; dokle ćete držati ovaj jadni svet naglavačke?

ELEMENTI KABALE U DESET LEKCIJA

Pisma Éliphas Lévi-ja (Na ova pisma nam je ljubazno ukazao jedan učenik Éliphas Lévi-ja, Monsieur Montaut. Ona su se pojavila u magazinu "Initiation", 1891. godine, prim. prev.)

Prva lekcija *Opšti uvod*

Dragi Gospodine i Brate,

Mogu vas tako nazvati zbog toga što vi tražite istinu u iskrenosti vašeg srca, spremni da učinite neophodne žrtve da biste je pronašli.

Istinu, pošto je ona u suštini svega što jeste, nije teško pronaći: ona je u nama i mi smo u njoj. Ona je kao svetlost i slepi je ne vide.

Biće jeste. To je neosporno i apsolutno. Egzaktna ideja Bića jeste istina; njegovo znanje je nauka; njegov idealni izraz jeste razum; njegova aktivnost jeste kreacija i pravda.

Kazete da želite verovati. U tome, dovoljno je znati i voleti istinu.

Jer prava vera je neodvojiva privrženost uma neophodnim dedukcijama nauke u pretpostavljenoj beskonačnosti.

Jedino okultne nauke daju izvesnost, jer one se zasnivaju na realnostima, a ne na snovima.

U svakom religioznom simbolu, one iznose istinu, a ne laž. Ono što je istina isto je svuda, a laži izbijaju u skladu sa mestima, vremenima i ljudima.

Postoje tri takve nauke i to: Kabala, Magija i Hermetika.

Kabala, ili tradicionalna nauka Hebreja, mogla bi se nazvati matematikom čovekovog mišljenja. Ona je algebra vere. Ona rešava sve probleme duše kao da su oni jednačine, izolujući pri tome nepoznate. Ona daje idejama jasnoću i strogu tačnost brojeva; njeni rezultati, za um, predstavljaju nepogrešivost (uvek relativnu, međutim, za sferu ljudskog znanja), a za srce, duboki mir.

Magija ili nauka magova, ima svoje drevne predstavnike u učenicima, a možda i učiteljima, Zoroastra. To je znanje o tajnim i specifičnim zakonima prirode koji proizvode skrivene sile, magneti, (prirodni i veštački) što mogu postojati čak i izvan oblasti metala. Jednom rečju, a da upotrebimo moderan izraz, to je znanje o univerzalnom magnetizmu.

Hermetička filozofija jeste nauka o prirodi skrivena u hijeroglifima i simbolima drevnog sveta. To je potraga za principom života, zajedno sa snom (za one što ga još nisu ostvarili) o izvršenju velikog dela, to jest proizvođenjem božanske, prirodne vatre koja stvara i ponovo stvara bića od čoveka.

Tu se, moj prijatelju, nalaze stvari koje vi želite proučavati.

Krug kojeg one obuhvataju je ogroman, ali principi su toliko jednostavni da su predstavljeni i sadržani u znacima brojeva i slovima alfabetu. "To je Herkulov napor, a isto tako i dečija igra", kažu majstori svete nauke.

Karakteristike koje su neophodne za uspeh u ovom proučavanju jesu velika tačnost procene i velika nezavisnost uma. Čovek se mora otarasiti svih predrasuda i svake unapred zamišljene teorije, a iz tog razloga je Hrist rekao: "Dok ne postanete kao malo dete, ne možete ući u Malkut", to jest, u Kraljevstvo znanja.

Počecemo sa Kabalom, koja se deli na sledeće oblasti: Berašit, Merkava, Gematrija i Temura (Autor u originalnom tekstu upotrebljava retko korišćen alternativni naziv "Lemurah", uobičajena transkripcija kod savremenih kabalista je Temura, prim. prev.).

Vaš u ime svete nauke, Éliphas Lévi.

Druga lekcija *Kabala - cilj i metod*

U proučavanju Kabale, čovek bi trebalo da teži da stigne do dubokog mira uz pomoć jasnoće uma i mira srca.

Jasnoća uma jeste posledica izvesnosti; mir srca dolazi iz strpljenja i vere.

Bez vere, nauka vodi ka sumnji; bez nauke, vera vodi ka praznoverju. Njihovo sjedinjenje donosi izvesnost, ali se one pri tome ne smeju pobrkati. Cilj vere jeste hipoteza, a ona postaje izvesnost kada se ta hipoteza potkrepi dokazom ili demonstracijama nauke.

Nauka ustanovljava činjenice. Iz ponavljanja činjenica, ona pretpostavlja zakone. Opštost činjenica u prisustvu takve i takve sile demonstrira postojanje zakona. Inteligentne zakone nužno nameće i njima vlada inteligencija. Jedinstvo unutar zakona pretpostavlja jedinstvo zakonodavne inteligencije. Ta inteligencija, koju smo prisiljeni zamisliti, i koju jedino vidimo na delu u spoljašnjim manifestacijama i koju ne možemo ni na koji način definisati, jeste ono što mi zovemo Bog!

Primili ste moje pismo; to je jedna očigledna činjenica. Prepoznali ste moj rukopis i moje misli i zaključili iz toga da sam to zaista ja, koji je poslao to pismo. To je razumna hipoteza, ali nužna hipoteza jeste da je neko napisao to pismo. Ono bi moglo biti falsifikovano, mada nemate razloga da to pretpostavite. Da ste to pretpostavili, bezrazložno, napravili biste jednu veoma sumnjivu hipotezu. Da ste ustvrdili da je to pismo, ispisano, palo sa neba, napravili biste jednu apsurdnu hipotezu.

Evo kako se, dakle, u skladu sa kabalističkim metodom, formira izvesnost:

Dokaz	
Naučna demonstracija	izvesnost
Nužna hipoteza	
Razumna hipoteza	verovatnoća
Sumnjiva hipoteza	sumnja
Apsurdna hipoteza	greška

Pridržavajući se ovog metoda, um dobija pravu nepogrešivost, jer on potvrđuje ono što zna, veruje u ono što nužno mora pretpostaviti, priznaje razumne pretpostavke, ispituje sumnjive i odbacuje one apsurdne.

Čitava Kabala je sadržana u onome što majstori zovu tridesetdva puta (staze) i pedeset kapija.

Trideset dva puta jesu trideset dve apsolutne i stvarne ideje pripojene znacima deset aritmetičkih brojeva i dvadeset dva slova hebrejskog alfabeta. Evo tih ideja:

Brojevi

1. Najviša moć.	6. Lepota.
2. Apsolutna mudrost.	7. Pobeda.
3. Beskonačna inteligencija.	8. Večnost.
4. Dobrota.	9. Plodnost.
5. Pravda ili strogost.	10. Stvarnost.

Slova

(Poznavaočima veza između Tarota i hebrejskog alfabeta je na prvi pogled jasno da Lévi ovde daje krive atribucije. Lévi je to na jednom mestu priznao, rekavši da je u vreme objavljivanja tih pisama bio vezan zavetom ćutanja u pogledu ispravnih atribucija, tako da ih nije smeo obelodaniti u pravom svetlu, prim. prev.).

Slovo		Lévi	Pravo značenje	Slovo		Lévi	Pravo značenje
Alef	א	Otac	Vo	Kaph	כ ך	Sila	Dlan
Lamed	ל	Žrtva	Bič	Mem	מ ם	Smrt	Voda
Beth	ב	Majka	Kuća	Nun	נ ן	Reverzibilnost	Riba
Gimel	ג	Priroda	Kamila	Samekh	ס	Univerzalno biće	Stub
Daleth	ד	Autoritet	Vrata	Ayin	ע	Ravnoteža	Oko
Hé	ה	Religija	Prozor	Pé	פ ף	Besmrtnost	Usta
Vau	ו	Sloboda	Klin	Tzaddi	צ ץ	Senka i odraz	Udica
Zayin	ז	Posedovanje	Mač	Qoph	ק	Svetlost	Potiljak
Cheth	ח	Raspodela	Ograda	Resh	ר	Prepoznavanje	Glava
Teth	ט	Mudrost	Zmija	Shin	ש	Svemoćnost	Zub
Yod	י	Red (Poredak)	Ruka	Tau	ת	Sinteza	Krst

Treća lekcija
Upotreba metoda

U predhodnoj lekciji govorio sam samo o tridesetdva puta ili staze; kasnije ću pričati i o pedeset kapija.

Ideje izražene brojevima i slovima predstavljaju neporecive realnosti. Te ideje su međusobno povezane (slede jedne iz drugih) i slažu se kao sami brojevi. Može se logički pristupiti s jedne na drugu. Muškarac je sin žene, ali žena izlazi iz (potiče od) muškarca, kao što broj proizilazi iz jedinstva. Žena objašnjava prirodu, priroda otkriva autoritet, koji stvara religiju, (koja služi kao) osnova za slobodu, koja čini čoveka gospodarem samog sebe i univerzuma, itd... Nabavite jedan špil Tarot karata (mada u stvari verujem da ga već imate) i poredajte, u dva niza po deset, alegorijske karte sa brojevima od jedan do dvadesetjedan. Videćete sve simbole (likove) koji odgovaraju slovima. Što se tiče brojeva od jedan do deset, naći ćete da su one ponovljene četiri puta sa simbolima štapa ili skiptra oca, peharom uživanja majke, mačem ljubavi i novčićima plodnosti. Tako je Tarot uključen u hijeroglifsku knjigu o trideset dve staze i njegovo sumarno objašnjenje se može pronaći u toj knjizi pripisanoj patrijarhu Abrahamu, zvanoj *Sefer Jecira* (*Sepher Jezirah, Knjiga Oblikovanja*, prim. prev.).

Naučnik Court de Gebelin je bio prvi koji je otkrio značaj Tarota, koji predstavlja taj veliki ključ za te sveštene hijeroglifne. Njegovi simboli i brojevi se mogu pronaći u proročanstvima Jezekeja i Sv. Jovana. Biblija jeste nadahnuta knjiga, ali Tarot je knjiga koja nadahnjuje. On je još nazvan i točak Rota, odakle i potiču imena Tarot i Torah. Drevni Rozenkrojceri su ga dobro poznavali i Marquis de Suchet govori o njemu u svojoj knjizi o Iluminatima (*Illumination*, prosvetljeni, prim. prev.).

Naše karte za igranje vode poreklo od te knjige simbola. Španske karte još nose osnovne oznake primitivnog Tarota i njima se ponekad igra jedna igra koja se zove *hombre* ili čovek, bleđa uspomena na ranu upotrebu te misteriozne knjige, koja sadrži proročke odluke svih ljudskih božanstava.

Najranije tarot karte su bile medalje koje su od tada postale talismani.

Solomonove *Clavicule* (mali ključevi) su bili napravljeni od tridesetšest talismana na kojima su bile sedamdesetdve gravure analogne hijeroglifskim likovima Tarota. Ti likovi, malo izmenjeni od onih koji su ih precrtavali, mogu se još naći u kopijama rukopisa tih drevnih ključeva što se još mogu naći u nekim bibliotekama. Jedan takav rukopis postoji u *Bibliothèque Nationale*, a jedan u *Bibliothèque de l' Arsenal*. Jedini autentični rukopisi ključeva (*Clavicules*) su oni koji daju niz od 36 talismana sa 72 misteriozna imena; drugi, bez obzira na njihovu starost, pripadaju fantazijama crne magije i ne sadrže ništa drugo do vešte nerazumljive trikove.

Za objašnjenje Tarota, vidi moju knjigu *Dogme et Ritual de la Haute Magie* (prevedeno kod nas kao "Transcendentalna magija", prim. prev.).

Vaš u ime svete nauke, Éliphas Lévi.

Četvrta lekcija *Kabala I*

Dragi Gospodine i Brate,

Berašit znači "geneza, postanak"; Merkava znači "kočije", što aludira na točkove i misteriozne životinje kod Jezekeja.

Berašit i Merkava predstavljaju zbir nauke o Bogu i o Svetu.

Kažem, nauke o Bogu, a ipak Bog je za nas beskrajno nesaznatljiv. Njegova priroda u potpunosti izmiče našim istraživanjima. On je apsolutni princip bića i bića i ne sme se pobrkati sa posledicama koje stvara; i, moglo bi se reći, potvrđujući njegovu egzistenciju sve vreme, da on nije ni biće (uopšte), niti neko pojedinačno biće. Jedna takva definicija zbunjuje (vara) razum, ne dozvoljavajući mu da zaluta i stalno nas čuva od svake idolatrije.

Bog je jedini apsolutni postulat sve nauke, apsolutno nužna hipoteza koja služi kao osnova za bilo koju izvesnost; i evo kako su naši drevni majstori ustanovili, iznad same nauke, ovu izvesnu hipotezu vere: Biće jeste. U Biću je život. Život se manifestuje kroz kretanje, kretanje je ovekovečeno uravnoteživanjem sila. Harmonija proishodi iz analogije suprotnosti. U prirodi, postoji nepromenljivi zakon i neodrediv progres. Večna promena oblika i neuništivost supstance, to je ono što se otkriva pri posmatranju fizičkog sveta.

Metafizika nas upoznaje sa analognim zakonima i činjenicama, u intelektualnom ili u moralnom redu, nemenjajućom istinom, na jednoj strani, a na drugoj strani sa maštom i imaginacijom. Na jednoj strani dobro, koje je istina, na drugoj zlo, koje je laž, i iz tih očiglednih konflikata se pojavljuju sud i vrlina. Vrlina je sastavljena od dobrote i pravde. Njena dobrota čini je popustljivom. Njena pravednost čini je strogom. Dobra zato što je pravedna i pravedna zato što je dobra; ona je uvek beskrajno lepa.

Taj veličanstveni sklad fizičkih i moralnih svetova, koji ne može imati nikakav uzrok viši od samog sebe, otkriva nam i prikazuje postojanje jedne nepromenjive mudrosti, večnog principa i večnih zakona, i jedne beskonačno aktivne kreativne inteligencije. Na ovoj mudrosti i ovoj inteligenciji, koje su međusobno nerazdvojive, počiva najviša moć koju su Hebreji nazvali kruna.

Kruna, a ne kralj, jer bi ideja o kralju odmah implicirala neki idol. Za Kabaliste, vrhovna moć je kruna svemira, a celokupnost stvaranja je kraljevstvo, ili ako hoćete, domen (polje rada) te krune.

Niko ne može dati ono što nema, pa se tako može pretpostaviti da je ono što vidimo manifestovano iz posledica, takođe prisutno u uzroku.

Bog je, dakle, vrhovna moć ili kruna (כֹּהֵן), koja počiva na nepromenjivoj mudrosti (חכמה) i kreativnoj inteligenciji (בינה); u njemu su dobrota (חסד) i pravda (גבורה), koji su ideali lepote (תפארת). U njemu su večno pobeđničko kretanje (נצח) i veliki večni odmor (חור). Njegova volja je neprestano davanje života (יסוד), a njegovo kraljevstvo (מלכות) je neizmerost koja ispunjava (nastanjuje) univerzum.

Stanimo ovde! Upoznali smo se sa Bogom!

Vaš u ime svete nauke, Éliphas Lévi.

Peta lekcija *Kabala II*

Dragi Gospodine i Brate,

Ovo racionalno znanje o božanstvu, rasprostrto posredstvom deset cifara od kojih su sastavljeni svi brojevi, daje vam celokupan metod kabalističke filozofije.

Ovaj metod se sastoji od tridesetdva sredstva ili instrumenta znanja, koja su nazvana tridesetdva puta ili staze, i od pedeset subjekata na koje ta nauka može biti primenjena, a što su nazvani pedeset kapija.

Otuda se univerzalna sintetička nauka smatra hramom do kojeg vode tridesetdve staze, a u njega se može ući na pedeset vrata.

Ovaj numerički sistem, koji bi se mogao nazvati i decimalnim, pošto je zasnovan na broju deset, ustanovljava, uz pomoć analogija, jednu egzaktnu klasifikaciju čitavog ljudskog znanja. Ne postoji ništa genijalnije, a isto tako ni ništa logičnije niti preciznije.

Tom broju deset primenjenom na apsolutne ideje o biću u božanskom poreklu, metafizičkom i prirodnom poretku, dodajte silepsu (*syllepsis*) i sintezu, to jest, jedinstvo koje počinje kao jedna zamisao u umu i jedinstvo koje predstavlja univerzalni zbir svega, i eto vam tridesetdva puta.

Pedeset kapija predstavlja klasifikaciju svih bića u pet nizova po deset, koja obuhvata sve moguće znanje i baca svetlost na čitavo telo ljudskog razumevanja.

Ali, nije dovoljno samo otkriti jedan precizan matematički metod; da bi on bio savršen, taj metod mora biti progresivno otkrivački, to jest, on nam mora dati sredstva za nepogrešivo izvođenje svih mogućih dedukcija, za dobijanje novog znanja i za razvijanje uma bez ostavljanja bilo čega hiru imaginacije.

To se može dobiti preko Gematrije i Temure koje predstavljaju matematiku ideja. Kabala ima svoju idealnu geometriju, svoju filozofsku algebru i svoju analošku trigonometriju. Ona na taj način primorava prirodu, da tako kažemo, da joj preda njene tajne.

Kada se jednom stekne to visoko znanje, prelazi se na konačna otkrovenja transcendentalne Kabale, to jest na proučavanje u *Šemhameforaš*-u izvora i razloga svih dogmi.

To je to, dragi Gospodine i Brate, što treba naučiti. Da vas to ne plaši? Moja pisma su kratka, ali koncizna, i govore mnogo. Namerno sam pravio duže pauze između mojih prvih pet lekcija, da bih vam dao vremena za razmišljanje.

Ako želite, mogu vam pisati češće.

Sa žarkom željom da vam budem od pomoći, ostajem vaš posvećeni sluga u svetoj nauci, Éliphas Lévi.

Šesta lekcija *Kabala III*

Dragi Gospodine i Brate,

Biblija daje čoveku dva imena. Prvo je Adam, što znači "izvučen iz zemlje" ili "čovek zemlje"; drugo je Enos ili Enoh, što znači "božanski čovek" ili "uzdignut do Boga". Prema Postanku, Enoh je bio taj koji je prvi govorio javno o principu bića i isti taj Enoh je, kaže se, uznet živ u nebo pošto je ugravirao (urezao) primitivne elemente religije i univerzalne nauke na dva kamena koja su nazvana Enohovim stubovima.

Taj Enoh nije bio osoba, već personifikacija čovečanstva koje se putem religije i nauke uzdiglo do osećaja besmrtnosti. U to vreme označeno imenom Enoh, kult Boga se pojavljuje na zemlji i ritualno obožavanje počinje. To vreme takođe obeležava početak civilizacije sa pisanim i sveštenečkim pokretima.

Taj genij civilizovanja koji Jevreji personifikuju u Enohu, Egipćani su nazvali Trismegist, a Grci Kadmo ili Kadmus, onaj koji je video kako se živo kamenje u Tebi diže samo od sebe i zauzima svoje mesto uz pratnju Amfionove lire.

Primitivna sveta knjiga, knjiga koju Postel zove genezom Enoha, je prvi izvor Kabale, istovremeno božanske, ljudske i religiozne tradicije. Tu se u svojoj jednostavnosti pojavljuje otkrovenje najviše inteligencije čovekovom razumu i ljubavi, večni zakon koji upravlja beskonačnom ekspanzijom, brojevi u beskonačnom širenju, brojevi u ogromnosti i ogromnost u brojevima, poezija u matematici i matematika u poeziji.

Ko bi mogao poverovati da je ta knjiga koja je inspirisala sve te teorije i religijske simbole, sačuvana, stigavši do nas u obliku jednog pakovanja čudnih karata? Međutim, to je apsolutno tačno, i Court de Gebelin, koji je sledeći sve one koji su ozbiljno proučavali simbolizam tih karata, bio je prvi koji je to otkrio, u prošlom veku.

Alfabet i deset numeričkih znakova su naravno osnovni elementi svake nauke.

Njima pridodajte četiri kardinalne tačke neba ili četiri godišnja doba i dobićete Enohovu knjigu u svoj njenoj celosti. Međutim, svaki znak predstavlja jednu apsolutnu ili ako hoćete, esencijalnu ideju.

Oblik svake cifre i svakog slova ima svoj matematički rezon i hijeroglifsko značenje. Ideje, nerazdvojive od brojeva, slede njihovo kretanje, sabiranjem, umnožavanjem, itd., i dobijaju njihovu tačnost. Enohova knjiga je aritmetika mišljenja.

Vaš u svetoj nauci, Éliphas Lévi.

Sedma lekcija *Kabala IV*

Dragi Gospodine i Brate,

U tridesetdva Tarotova ključa Court de Gebelin je video predstavu Egipatskih misterija i pripisao je njihovo otkriće Hermesu Trismegistosu, kojeg su takođe zvali i Tot. Izvesno je da se hijeroglifi Tarota mogu pronaći na drevnim spomenicima Egipta; izvesno je da su znaci te knjige, crtani u sažetim grupama na stelama ili metalnim pločicama sličnim Isiac ploči iz Bemboa, bili posebno reprodukovani na graviranom kamenju ili medaljonima što su kasnije postali amuleti i talismani. Tako su stranice te beskonačne knjige razdvajane u različite kombinacije da bi se okupile, iznova poređale i ponovo preuredile za postizanje neiscrpnih proročišta istine.

Ja posedujem jedan od tih drevnih talismana koji mi je jedan prijatelj doneo sa putovanja iz Egipta. On prikazuje udvojene diskove, slikovni izraz velikog zakona polarnosti i ravnoteže, što proizvodi harmoniju putem analogije suprotnosti. To je način na koji je taj simbol prikazan u Tarotu što ga mi posedujemo i kakav se danas prodaje. Medaljon koji ja posedujem je prilično iznošen, veličine novčića od pet franaka, ali nešto deblji.

Dve polarne tačke su tačno prikazane kao i u našem italijanskom Tarotu, kao lotosov cvet sa oreolom.

Astralna struja koja razdvaja, a istovremeno i privlači ta dva polarna sedišta, predstavljena je na mom egipatskom talismanu Mendesovim Jarcem postavljenim između dve guje koje su analogne zmijama kaduceja. Na poleđini se vidi jedan adept ili egipatski sveštenik koji, zamenivši mesto sa Mendesom između dve tačke univerzalne ravnoteže, vodi jarca, ovde prosto jednu poslušnu životinju koju vodi čovek imitator Boga, duž duge avenije zasađene drvećem.

Deset numeričkih znakova, dvadeset dva slova alfabeta i četiri astronomska znaka godišnjih doba su zbir čitave Kabale.

Dvadeset dva slova i deset brojeva daju tridesetdva puta knjige *Sefer Jecira*; četvorka daje merkavu i šemhameforaš.

Prosto je kao dečija igra i složeno kao najteži problem čiste matematike. Duboko je i naivno kao istina i priroda.

Ta četiri elementarna, astronomska znaka su i četiri oblika sfinge i četiri životinje Jezekija i sv. Jovana.

Vaš u ime svete nauke, Éliphas Lévi.

Osmo lekcija *Kabala V*

Dragi Gospodine i Brate,

Nauka Kabale čini sumnju nemogućom, u pogledu religije, jer ona sama pomiruje razum sa verom pokazujući da je ta univerzalna dogma, na dnu uvek i svuda ista, mada drugačije formulisana u nekim vremenima i prostorima, najčistiji izraz težnji ljudskog uma (duha), osvetljenog neophodnom verom.

Ona ukazuje na korisnost religioznih praksi (tehnika), koje osnažuju volju učvršćivanjem pažnje, bacajući svetlo na sve kultove. Ona dokazuje da je najefikasniji kult onaj koji spaja, tako da kažemo, boga i čoveka, omogućujući čoveku da boga vidi, dodirne i ugradi u samog sebe. Dovoljno je reći da ja ovde govorim o katoličkoj religiji.

Ta religija se, vulgarnom umu, čini najapsurdnijom od svih, jer je ona najizloženiya; (*revealed*) ovde koristim tu reč u njenom najistinskijem smislu, *revelare*, ponovo prekriti velom, *re-veil*. Vi znate da je, prema Jevanđeljima, pri smrti Hrista veo hrama bio pocepan, i tokom svih vekova od tada Crkva je dogmatski radila da izatka novi veo.

Tačno je da su sami poglavari tog svetilišta, poželevši da postanu njegovi prinčevi, odavno pogubili ključeve za visoko posvećenje (inicijaciju). To, međutim, ne onemogućava slovu dogme da bude sveto, niti sprečava sakramente da ostvaruju svoje dejstvo. Ja sam izložio u mojim knjigama da je hrišćansko-katolički kult visoka magija organizovana i regulisana po simbolizmu i hijerarhiji. To je jedan bezbedan uređaj ponuđen ljudskoj slabosti da bi ojačao želju za dobrim.

Ništa tu nije zaboravljeno, ni mračni misteriozni hram, ni tamjan, smirujući i uzbuđujući, ni dugi monotoni napevi koji uljuškaju mozak u jednu vrstu polumesečarskog stanja. Ta dogma, čije nejasne formule liče na očaj svakog razuma, služi kao prepreka doskočicama neiskusne i netaktične kritike. Te formule izgledaju nerazumljivo da na taj način bolje predstavljaju beskonačnost. Sama misa, služena na jeziku koji većina ljudi na razume, daje širinu mišljenja onom koji služi i dopušta mu da zadovolji, putem molitve, sve potrebe njegovog uma i srca. Zbog toga katolička religija podseća na feniksa iz one priče koji, vekovima, sam sebe nasleđuje, uvek se dižući iz svog pepela; ta velika misterija vere je prosto misterija prirode.

Ličilo bi na veliki paradoks kada bi se reklo da je katolička religija jedina koja bi se s pravom mogla nazvati prirodnom, pa ipak, to je istina, jer ona sama zadovoljava u svojoj punoći tu prirodu potreba čoveka, odnosno njegov religiozni osećaj.

Vaš u ime svete nauke, Éliphas Lévi.

Deveta lekcija

Kabala VI

Dragi Gospodine i Brate,

Ako je katoličko-hrišćanska dogma u potpunosti kabalistička, isto bi se moralo reći i za sve velike religije drevnog sveta. Legenda o Krišni takva kakva je ispričana u knjizi "Bhagavad Gita", jedno je pravo Jevanđelje, slično našim, ali još naivnije, još blistavije. Višnu-ovih inkarnacija ima deset baš kao i Sefirota u Kabali i u nekim stvarima predstavljaju potpunije otkrovenje od naših. Oziris, koga je ubio Tifon, a zatim oživela (uskrsnula) Izida, jeste Hrist koga su porekli Jevreji, kasnije slavljen u liku njegove majke.

Thebaid je veliki religijski ep koji se mora staviti pored velikog simbola Prometeja. Antigona je isto toliko čist tip božanske žene koliko i Marija.

Dobro svuda trijumfuje kroz voljnu žrtvu, pošto je privremeno bilo izloženo divljim napadima zla. Čak su i rituali (obredi) simbolički i prenošeni su iz jedne religije u drugu. Dijademe, mitre, stihari pripadaju svim velikim religijama. I tako možemo zaključiti da su sve one lažne, ali je ipak, lažan je samo ovaj zaključak. Istina je da je religija, kao i čovečanstvo, jedna, uvek u progresu, uvek u promeni, a uvek ista.

Ako je, kod Egipćana, Isus Hrist nazvan Ozirisom, za skandinavske narode Oziris je imao ime Balder. Njega je ubio vuk, Juris, ali Wotan ili Odin ga je pozvao natrag u život, i same Valkire ga služe medovinom u Valhali. Skaldi, druidi i bardovi pevaju o smrti i uskrsnuću Tarenisa ili Tetenusa, deleći njihovom verniku grančicu svete imele, kao što mi dajemo svetu palmu za vreme slavljenja letnjeg solsticija, i održavaju kult devičanstva nadahnuti sveštenicom sa Otoka Seyne.

Mi se možemo, onda, s pravom i pri punoj slobodi svesti, latiti izvođenja dužnosti koje nam nameće naša rođena religija. Religijske prakse su kolektivne radnje, ponavljane sa direktnom, istrajnom namerom. Takvi činovi su uvek korisni po tome što oni osnažuju volju, oni su na neki način njena gimnastika, i oni nas konačno vode ka onom duhovnom cilju koji želimo postići. Magičke prakse i tehnike primenjenog magnetizma imaju isti taj cilj i daju rezultate kao i religijske tehnike, mada manje savršene.

Koliko samo muškaraca nema energije da čini ono što bi želeli i ono što bi trebalo da čine! A toliko ima žena koje se bez žalbe posvećuju poslovima toliko odvratnim, kao što su poslovi u bolnici ili u školi! Gde one nalaze takvu snagu? U malim religioznim tehnikama koje se ponavljaju. Svakog dana one izgovaraju svoje brojanice, klečeći u molitvi.

Vaš u ume svete nauke, Éliphas Lévi.

Deseta lekcija
Kabala VII

Dragi Gospodine i Brate,

Religija nije ropstvo nametnuto čoveku, već jedno pomoćno sredstvo koje mu je ponuđeno. Od davnih vremena, sveštenečke kaste su pokušavale da eksploatišu, prodaju i pretvore to sredstvo u jedan nepodnošljivi jaram i teret; i jevandeoski rad Isusa je imao za cilj odvajanje sveštenika od religije ili barem, vraćanje sveštenika na mesto poslanika i sluge religije, vraćanjem sve slobode i razuma u ljudsku svest. Pogledajte priču o dobrom Samarićaninu i ove dragocene reči: Zakon je stvoren zbog čoveka, a ne čovek zbog zakona. Teško vama koji nabacujete drugima toware koje vi ne biste takli ni malim prstom, itd... A tu je zvanična Crkva koja se proglašava nepogrešivom u *Apokalipsi* (Otkrovenju Jovanovom), tom kabalističkom ključu za Jevanđelja; dok je hrišćanstvo uvek sadržavalo jednu okultnu ili Johanitsku-Jovanovsku struju, koja je, poštujući zvaničnu liniju Crkve, zadržavala jedno tumačenje dogme sasvim različito od tumačenja davanog običnom narodu.

Templari, rozenkrojceri, masoni visokog stepena, svi su pripadali, pre Francuske revolucije, toj crkvi koja je u svoje apostole ubrajala Pasqualis Martinez-a, St.Martin-a pa čak i Madam de Krudemer.

Posebna karakteristika te škole je da izbegava publicitet i da nikada ne dopušta sebi da preraste u nešto što bi se moglo nazvati "disidentskom sektom". Grof Joseph de Maistre, taj radikalni katolik, daleko se više slagao sa društvom Martinista, nego što bi se moglo pomisliti, najavljujući tako jednu predstojeću regeneraciju dogme kroz svetla, koja prosijavaju iz svetilišta okultizma. Danas postoje revnosni sveštenici inicirani u antičko učenje i jedan od njih, biskup, koji je nedavno umro, pitao me je za kabalističke informacije. Učenici Saint-Martina sebe nazivaju nepoznatim filozofima, a danas neki drugi učenici jednog savremenog majstora, dovoljno srećnog da ostane anonimn, uopšte i ne trebaju nikakvo ime, jer svet čak i ne sumnja da oni postoje. Isus je rekao da se kvasac mora sakriti na dno korita sa testom, da bi on radio noć i dan u tišini sve dok ne dođe do fermentacije cele mase koja treba da postane hleb.

Jedan inicijat (posvećenik) može onda sa jednostavnošću i iskrenošću praktikovati onu religiju u kojoj je rođen, jer svi rituali na razne načine predstavljaju jednu te istu dogmu. Međutim, nijedan inicijat ne bi trebalo da otvara dubine svoje savesti nikome do Bogu, niti da govori o svojim najintimnijim verovanjima bilo kome. Sveštenik ne može suditi o onome što ni sam papa ne može razumeti. Spoljašnja znamenja inicijata su smerno znanje, čovekoljublje bez pokazivanja, staloznost i najupornija dobrota.

Vaš u ime svete nauke, Éliphas Lévi.